

Uitvoering Wetswijziging vrijwillige ouderbijdrage

Datum	26-9-2023
Opsteller	CvB/DR
Fase besluitvorming	Fase 7: Besluit CvB
Voorgenomen besluit CvB	4-10-2023
Behandeld Directieraad	12-10-2023
Definitief besluit CvB	26-10-2023

Aanleiding

De wetgeving over de vrijwillige ouderbijdrage in het primair en voortgezet onderwijs is per 1 augustus 2021 aangescherpt. De wetwijziging ten aanzien van de vrijwillige ouderbijdrage per 1 augustus 2021 ziet op activiteiten die door het bevoegd gezag buiten het verplichte onderwijsprogramma worden georganiseerd. Voor activiteiten binnen het verplichte onderwijsprogramma mocht er van uitsluiting al geen sprake zijn voor 1 augustus 2021. Kern van de wijziging is dat alle leerlingen mee moeten kunnen doen, als ze dit willen, met de activiteiten die de school buiten het verplichte onderwijsprogramma organiseert, ook als de ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet willen of kunnen betalen. Leerlingen kunnen niet uitgesloten worden van deelname aan de activiteiten indien ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet kunnen of willen betalen. Scholen moeten dit expliciet in de schoolgids en het schoolplan vermelden. Hoewel de wetwijziging over categorie 4 gaat zijn de andere categorieën meegenomen in deze notitie.

ER ZIJN VIER SOORTEN SCHOOLKOSTEN		
	<p>CATEGORIE 1 Kosten voor school</p>	<p>Het gaat om lesmateriaal dat een leerling in een specifiek jaar nodig heeft. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: • leerboeken • werkboeken • project-boeken en tabellenboeken • BINAS • examentrainingen en examenbundels • eigen leermateriaal van de school en bijbehorende cd's en dvd's en gelicenseerd digitaal lesmateriaal</p>
	<p>CATEGORIE 2 Kosten voor ouders</p>	<p>Het gaat hierbij om kosten voor voorgeschreven persoonsgebonden materiaal dat langer dan een jaar mee gaat. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: • atlas • woordenboek • agenda • rekenmachine • schrift, multomap, pennen en dergelijke • gereedschap • sportkleding • praktijkkleding</p>
	<p>CATEGORIE 3 Scholen kunnen ouders vragen een laptop of tablet aan te schaffen. Als ouders dit niet doen, moet de school voor een volwaardig alternatief zorgen</p>	<p>Het gaat hierbij om elektronische informatiedragers. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: laptop/tablet.</p>
	<p>CATEGORIE 4 Scholen kunnen ouders een vrijwillige ouderbijdrage vragen voor extra activiteiten. Als ouders deze bijdrage niet voldoen, dan mag de school een leerling niet uitsluiten van deelname en ook geen kosteloos alternatief bieden</p>	<p>Het gaat hierbij om extra activiteiten buiten het verplichte onderwijsprogramma, georganiseerd door of onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.</p> <p>Alle activiteiten die direct verband houden met kerndoelen en toegang tot het onderwijs (art. 2.13 WVO 2020; art. 40 WPO en WEC), vallen niet onder het regels rondom de vrijwillige ouderbijdrage. Het gaat dan over de lessen zelf, maar ook over categorie 1 kosten die voor de school zijn.</p>

Categorie 1

Kosten voor deze leermiddelen zijn voor de school.

Dit volgt uit artikel 2.110 Wvo 2020:

Het bevoegd gezag van een uit 's Rijks kas bekostigde school stelt elk leerjaar aan de leerling lesmateriaal ter beschikking zonder dat daarvoor een tegemoetkoming is verschuldigd. Dat lesmateriaal is naar vorm en inhoud gericht op informatieoverdracht in onderwijsleersituaties en het gebruik ervan binnen het onderwijsaanbod is door het bevoegd gezag specifiek voor dat leerjaar voorgeschreven.

Het gaat dus om lesmateriaal dat een leerling in een specifiek leerjaar nodig heeft.

Randvoorwaarde: uniform format voor leermiddelen met een aantal vooraf vastgestelde rubrieken. Bijvoorbeeld: Licentie(s), Folio, boek, werkboek, eigen materiaal, examenbundels, Binas, overige(n).

Besluit CvB:

Breng per school jaarlijks in kaart welke materialen worden aangeschaft en wat de kosten hiervoor zijn. Elke school werkt met een dergelijk format zowel in kader van begroting als in kader van inspraakproces en communicatie.

Categorie 2

Kosten voor dit persoonsgebonden materiaal dat langer dan één jaar meegaat zijn voor de ouders.

Randvoorwaarde: uniform format voor deze persoonsgebonden materialen met een aantal vooraf vastgestelde rubrieken. Bijvoorbeeld: atlas, werk- en sportkleding etc.

Besluit CvB:

Breng per school jaarlijks in kaart welke materialen worden aangeschaft en wat de kosten hiervoor zijn. Ouders schaffen deze materialen zelf aan zonder tussenkomst van school. School bepaalt wel type, druk, etc. Elke school werkt met een dergelijk format zowel in kader van begroting als in kader van inspraakproces en communicatie.

Categorie 3

Gebruik en aanschaf van elektronische informatiedragers zoals laptops/tablets.

Juridisch is het zo dat de school ouders mag vragen om een laptop of een tablet aan te schaffen. Als ouders dit niet doen (dus niet willen of financieel niet kunnen) dan moet de school voor een volwaardig alternatief zorgen. Als scholen volledig of grotendeels schoolboeken vervangen door digitaal lesmateriaal en het bezit van een laptop/tablet voor het leerproces noodzakelijk is, dan kunnen scholen de aanschaf van een device door ouders wel vragen, maar niet verplicht stellen. Werkt een school met de LIFO-methode, zal de school aldus moeten zorgen voor een device voor de leerlingen waarvan de ouders geen device willen of kunnen aanschaffen. Daarbij is het niet genoeg om enkel een device op school ter beschikking te stellen aan een leerling.

Randvoorwaarde: leenlaptops per school voor examenomstandigheden (dyscalculie, dyslexie, etc.) en als vervanging in noodgevallen.

Besluit CvB:

Vasthouden aan beleid 'bring your own device' en eventuele aanschaf laptops scholen.

Categorie 4

Het gaat hier om hier om extra activiteiten buiten het verplichte onderwijsprogramma georganiseerd door het bevoegd gezag. Scholen kunnen hiervoor van de ouders een vrijwillige ouderbijdrage vragen. Als de ouders deze bijdrage niet voldoen, mag de school de leerling niet uitsluiten van deelname en ook geen alternatief aanbieden. Vindt een activiteit plaats buiten het verplichte onderwijsprogramma en willen er leerlingen niet meegaan, welke beslissing losstaat van de financiële draagkracht van de ouders, dan hoeft aan deze leerlingen geen alternatief programma geboden te worden. Voor beide soorten (activiteiten binnen en buiten het verplichte onderwijsprogramma) geldt dat de school de ouders om een vrijwillige ouderbijdrage mag vragen.

4.1 (Buitenlandse) reizen

- Indien er reizen in kalenderjaar 2023/2024 worden georganiseerd, geldt het volgende:
 - Elke reis is gekoppeld aan een onderwijskundige inhoud en een jaarlaag/afdeling.
 - Minimaal 95% van de ouders van de leerlingen die willen deelnemen aan de activiteit betalen op vrijwillige basis vooraf, anders gaat de reis niet door. Daarbij geldt een algemeen voorbehoud dat de school kan besluiten de reis niet door te laten gaan als blijkt dat deze niet kostendekkend kan worden uitgevoerd.
 - Maximaal 700,- euro voor reizen gedurende de gehele schoolloopbaan

4.2 Activiteiten

- Kleine activiteiten in de regio, inclusief introductiekamp wel in het schooljaar 2023-2024
 - Elke activiteit is gekoppeld aan een onderwijskundige inhoud en een jaarlaag/afdeling.
 - Minimaal 95% van de ouders van de leerlingen die willen deelnemen aan de activiteit betalen op vrijwillige basis vooraf, anders gaat de reis niet door. Daarbij geldt een algemeen voorbehoud dat de school kan besluiten de activiteit niet door te laten gaan als blijkt dat deze niet kostendekkend kan worden uitgevoerd.
 - Maximaal 100,- euro per kind per schooljaar.
 - Voorstel combinatie van reis en activiteit in hetzelfde schooljaar kan.

Besluit CvB: Hanteer de criteria zoals benoemd in 4.1 en 4.2 voor schooljaar 2023-2024.

4.3 Testen (DAT, NIO, SVL, Cito, CBO)

Scholen betalen testen, contract loopt via SVO|PL. Kijk hierbij naar mogelijke inkoopvoordelen en naar daadwerkelijk gebruik en onderwijskundige meerwaarde ook in relatie tot strategienota SVO|PL en Nationaal Programma Onderwijs.

- Alle onderdelen worden in het schooljaar 2023-2024 betaald door de school.

Besluit CvB: Hanteer de criteria zoals benoemd in 4.3.

4.4 Bijles, huiswerkbegeleiding en examentraining

In principe maken de bijlessen, etc. deel uit van het schoolcurriculum en dienen in de vorm van differentiatie plaats te vinden. Dat betekent dat deze activiteiten indien verzorgd door een extern instituut of op kosten van school worden aangeboden of niet worden aangeboden. Indien de school een extern instituut binnenhaalt en de indruk wekt dat vanuit school bijvoorbeeld bijles/huiswerktraining wordt aangeboden, dan bestaat het risico dat dit gezien wordt als een activiteit die georganiseerd wordt door het bevoegd gezag. Van ouders mag in dat geval een vrijwillige ouderbijdrage worden gevraagd, maar het niet willen of kunnen betalen daarvan mag niet tot uitsluiting van de leerling leiden. De bijlesinstituten die door de ouders zelf worden betaald, zijn niet van de scholen.

Randvoorwaarden: gedifferentieerd onderwijsmodel, communicatieplan

Besluit CvB:

scholen bepalen de inzet en vragen hiervoor geen bijdragen aan ouders. De toetsing welke leerlingen deelnemen is aan de school op basis van een gedifferentieerd onderwijsmodel.

4.5 Extra curriculaire onderdelen (TTO, Bussinessschool, Technasium, Cambridge, Goethe, Delf/Dalf)

- Alle onderdelen worden in het schooljaar 2022-2023 betaald door de school.
- Ook in deze situatie mag de school de ouders om een vrijwillige ouderbijdrage vragen. Het niet betalen van de vrijwillige ouderbijdrage mag niet leiden tot uitsluiting van de leerlingen.
- Reizen en activiteiten die in dit kader plaatsvinden, zie bovengenoemde regelingen (4.1 en 4.2).
- Examens behorend bij de extra curriculaire onderdelen komen voor rekening van de school.
- De activiteiten die buiten het curriculum vallen, kan de school laten vervallen bij onvoldoende deelname.
- Indien de activiteit deel is van het curriculum moet de school het laten plaatsvinden ook als er onvoldoende deelname of betaling is. Tegelijkertijd mag de Ouderbijdrage worden gevraagd.

Randvoorwaarden:

- Alle scholen maken plan voor schooljaar 2023-2024 en integreren dit plan in schoolplannen etc., waarbij dit beleid gekoppeld wordt aan Strategienota, Nationaal Programma Onderwijs etc.
- Vaststellen profilering is noodzakelijk: vaststellen op basis van de status quo of een nieuwe indeling vaststellen. Vervolgens financiering op basis van de gemaakte afspraken:
 - accreditaties, subsidies en sponsering: mogelijkheden inzichtelijk maken.
 - laatste optie is financiering vanuit SVO|PL gemeenschappelijk.
 - Vaststellen profilering is noodzakelijk: vaststellen op basis van de status quo of een nieuwe indeling vaststellen. Vervolgens financiering op basis van de gemaakte afspraken:
- CvB: afstemmen beleid met andere stichtingen in de regio nadat bovenstaande punten zijn aangeleverd door de scholen

Besluit CvB:

Alle onderdelen worden in het schooljaar 2023-2024 betaald door de school. Reizen en activiteiten die in dit kader plaatsvinden, zie bovengenoemde regelingen (4.1 en 4.2).